

מערך שיעור

הכרות עם מדינות הים התיכון

עוגני השיעור

שכבת גיל: כיתה ה'

ציר מוביל: היכרות עם מדינות אגן הים התיכון

רעיון מרכזי: קהילות יהודיות רבות חיו במדינות הים התיכון: פסיפס יהודי סביב הים התיכון

נושא: היכרות עם מדינות אגן הים התיכון

מיומנויות:

אוריינות מרחבית:

פקת מידע ממפה על מיקומן של הארצות באגן הים התיכון.

הפקת מידע ממפות נושאיות על צורות הנוף, האקלים והכלכלה של ארצות הים התיכון.

איתור ערים ויישובים מרכזיים שבהם ישבו הקהילות היהודיות.

ערכים וסוגיות לדיון:

- אהבת הארץ וחדוות הלמידה

בין-תחומיות: גאוגרפיה, היסטוריה

הקדמה למורה:

הים התיכון מוקף מדינות הנמצאות בשלוש יבשות:

ביבשת אירופה, בחלקו הצפוני של הים התיכון נמצאות המדינות: ספרד, צרפת, איטליה, סלובניה,

קרואטיה, מונטנגרו, אלבניה, יוון, טורקיה.

ביבשת אסיה, מזרח הים התיכון: סוריה, לבנון, ישראל.

ביבשת אפריקה, בדרום הים התיכון: מצרים, לוב, תוניסיה, אלג'יריה, מרוקו.

בים התיכון יש גם כמה איים שהם מדינות עצמאיות: קפריסין, מלטה.

פתיחה

מטרה: היכרות עם מרחב אגן הים התיכון לפני מפגש עם קהילות יהודיות שגדלו בו.

מה צריך?

מפת ארצות
אגן התיכון

מה עושים?

1. נקרין את מפת ארצות אגן הים התיכון ונשאל מה משותף למדינת ישראל ולמדינות שבמפה (המדינות באגן הים התיכון חולקות חוף של אותו הים).
2. נבקש להכיר את המדינות ואת הקהילות היהודיות שחיו בארצות אגן הים התיכון ופרוסות על פני שלוש יבשות.
3. נקרין מפה מדינית של הים התיכון ונסביר את אופן קריאתה, ואת היותן של המדינות פרוסות על פני 3 יבשות. ע"פ המפה הקטנה המצורפת בפינה הימנית העליונה.

למידה פעילה

מטרות: היכרות עם המדינות ורישומן

מה צריך?

מפה אילמת

מה עושים?

1. מחלקים דף עבודה ובו מפה אילמת של אגן הים התיכון לתלמידים.
 - משימה 1: נזמין את התלמידים למלא את שמות המדינות במפה האילמת. ניתן להיעזר במפה המוקרנת על הלוח שאינה אילמת.
 - משימה 2: התלמידים יתחלקו לזוגות ויחקרו את אחת מהמדינות הגובלות בים התיכון. נזמין לבחור מדינות שמסקרנות אותם ואולי אף יש להם שורשים משפחתיים בהן (החקר יתבצע בשלבים. המורה יקנה בשיעורים נושאים, שאותם התלמידים יחקרו בהתאמה למדינה 'שלהם', מתוך הבנה שתושבים בארצות שונות בונים חיים מותאמים לתנאי הטבע, הגאוגרפיה והשלטון המקומי, וכמובן התאמה לזהותם הדתית-אמונית. נלמד את התנאים הללו ונברר כיצד הם השפיעו על חיי הקהילות היהודיות במקום, אם כך היה).

עיבוד וסיכום

מטרה: הכנת תעודת זהות למדינה הנבחרת ע"י התלמידים

מה צריך?

נספח 1

מה עושים?

1. דף סיכום - תעודת הזהות.

צידה לדרך (נספחים)

נספח 1: דף סיכום - תעודת זהות

שם: _____

תאריך: _____

מדינות אגן הים התיכון

תעודת זהות

שם המדינה: _____

שם היבשת: _____

מיקום המדינה ביבשת (לדוגמה בצפון היבשת, במרכז וכו'): _____

גודל המדינה בקמ"ר: _____

מספר תושבים: _____

שם עיר בירה: _____

חמש הערים הגדולות במדינה: _____

מטבע: _____

סמנו את המדינה על המפה

